

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 21 listopada 2024 r.,
w sprawie **Z.K.**,
skazanego z art. 233 § 1a k.k. i in.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku
z dnia 15 marca 2024 r., sygn. akt V Ka 799/22,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Mławie
z dnia 11 maja 2022 r., sygn. akt II K 15/20,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

[WB]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Mławie z dnia 11 maja 2022 r., II K 15/20, Z.K. został uznany za winnego tego, że:

1. w dniu 21 listopada 2018 r. w M., kierując samochodem osobowym marki M. o nr rej. (...), stosując przemoc wobec funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w M. w celu zmuszenia ich do zaniechania prawnych czynności służbowych

polegających na usiłowaniu zatrzymania wymienionego pojazdu oraz dokonaniu kontroli drogowej, na ulicy P., zajeżdżał drogę kierującemu nieoznakowanym radiowozem marki O. o nr rej. (...) R.O. i zmusił go do podjęcia niebezpiecznego manewru skrętu w lewo, a przez to do odstąpienia od kontynuowania czynności zmierzających do zatrzymania ściganego pojazdu, na ulicy N., zajeżdżał drogę kierującemu nieoznakowanym radiowozem marki C. o nr rej. (...) J.L. i zmusił go do podjęcia niebezpiecznego manewru skrętu w prawo, a przez to do odstąpienia od kontynuowania czynności zmierzających do zatrzymania ściganego pojazdu, jednocześnie nie zatrzymując kierowanego przez siebie pojazdu i kontynuując jazdę nim, niezwłocznie po wydaniu przez wymienionych wyżej funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w M., uprawnionych do kontroli ruchu drogowego i poruszających się radiowozami używającymi sygnałów świetlnych i dźwiękowych, przy czym przestępstwa tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. przestępstwa z art. 224 § 2 k.k. w zb. z art. 178b k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które wymierzona została kara roku pozbawienia wolności a na podstawie art. 42 § 1a pkt 1 k.k. orzeczony został zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres roku,

2. w dniu 21 listopada 2018 r. w M., wbrew przepisom ustawy, wspólnie i w porozumieniu z Ł.C., w ramach uzgodnionego podziału ról, posiadał znaczną ilość środków odurzających w postaci ziela konopi innych niż włókniste o łącznej wadze 3066 grama brutto, przy czym przestępstwa tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. przestępstwa z art. 62 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które wymierzona została kara 4 lat pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzeczony został przepadek dowodu rzeczowego w postaci ziela konopi innych niż włókniste o łącznej wadze 3066 grama brutto przez ich zniszczenie,

3. w bliżej nieokreślonym czasie, jednak nie wcześniej niż w dniu 21 listopada 2018 r. i nie później niż w dniu 19 grudnia 2018 r. w M., woj. [...], nakłonił swojego brata A.K. do złożenia nieprawdziwych zeznań służących za dowód w

postępowaniu przygotowawczym prowadzonym na podstawie przepisów Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego przez Komendę Powiatową Policji w M. oraz Prokuraturę Rejonową w M. o sygn. [...], dotyczącym zaistniałego w dniu 21 listopada 2018 r. w M., woj. [...], posiadania znacznej ilości środków odurzających w postaci marihuany w ilości 3066 gramów brutto i innych przestępstw oraz do utrudniania w ten sposób wymienionego postępowania karnego, poprzez nakłonienie go do zeznania, że w dniu 21 listopada 2018 r. był on kierowcą samochodu osobowego marki M., którym udał się wraz z Ł.C. po odbiór kartonu z częściami samochodowymi do N., a następnie nie zatrzymał się do kontroli drogowej pomimo poleceń wydanych przez funkcjonariuszy Policji oraz kontynuował ucieczkę przed biorącymi udział w pościgu funkcjonariuszami Policji, po czym porzucił kierowany przez siebie pojazd na terenie M., uprzednio umożliwiając porzucenie kartonu przez Ł.C., podczas gdy w rzeczywistości pojazdem marki M. kierował jego brat Z.K., który udał się nim na teren powiatu ostródzkiego, a następnie w drodze powrotnej, stosując przemoc wobec funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w M., polegającą na zmuszaniu funkcjonariuszy Policji do podjęcia niebezpiecznych manewrów w celu zmuszenia ich do zaniechania prawnych czynności służbowych polegających na usiłowaniu zatrzymania wymienionego pojazdu oraz dokonaniu kontroli drogowej, nie zatrzymał kierowanego przez siebie pojazdu i kontynuując jazdę nim, niezwłocznie po wydaniu przez wymienionych wyżej funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w M., uprawnionych do kontroli ruchu drogowego i poruszających się radiowozami używającymi sygnałów świetlnych i dźwiękowych, polecenia zatrzymania pojazdu mechanicznego, tj. przestępstwa z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 233 § 1a k.k. w zb. z art. 239 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które wymierzona została kara roku pozbawienia wolności,

4. w dniu 27 lutego 2019 r. w budynku usytuowanym w T., pow. n., wspólnie i w porozumieniu z P.W. i M.K. przechowywał 71667 szt. papierosów bez polskich znaków skarbowych akcyzy o łącznej wartości rynkowej 50903 złotych, przez co uszczuplił należny podatek akcyzowy w kwocie 62224 zł oraz podatek VAT w kwocie 17377 zł na szkodę Skarbu Państwa, tj. przestępstwa skarbowego z art. 65 § 1 i 3 k.k.s. w zb. z art. 91 § 1 i 4 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., za które

wymierzona została kara grzywny w rozmiarze 180 stawek dziennych po 100 zł każda,

5. w bliżej nieustalonym czasie, w okresie od marca do czerwca 2018 r. w M., woj. [...], jednokrotnie udzielił wbrew przepisom ustawy, jedną porcję konsumpcyjną marihuany A.M., przy czym przestępstwa tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, tj. przestępstwa z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które wymierzona została kara 1 miesiąca pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. powyższe kary jednostkowe pozbawienia wolności zostały połączone w jedną karę łączną w wymiarze 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której dokonano stosownych zaliczeń okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania.

Od tego wyroku apelację wywiódł obrońca oskarżonego, zarzucając:

1. naruszenie przepisów postępowania, mających istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to:

1. art. 182 § 1 k.p.k. w zw. z art. 186 § 1 k.p.k. w zw. z art. 391 § 2 k.p.k. w zw. z art. 182 § 3 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 k.p.k. poprzez dokonanie istotnych w sprawie ustaleń faktycznych w zakresie winy i sprawstwa oskarżonego w zakresie czynu zabronionego przypisanego w pkt. V w oparciu o treść uprzednio składanych przez świadka K.W. wyjaśnień (k. 343) w sytuacji, gdy w ramach przedmiotowego postępowania świadek odmówiła złożenia zeznań stosownie do treści art. 182 § 1 k.p.k. jako osoba najbliższa dla oskarżonego P.W.

2. art. 4 i 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez dowolną ocenę treści wyjaśnień/zeznań świadka A.M.,

3. art. 4 i 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez dowolną ocenę zeznań świadka K.W. i bezzasadne uznanie przez Sąd I instancji, iż treść depozycji w/w świadka może stanowić podstawę dowodową do dokonywania w sprawie istotnych ustaleń faktycznych, a nadto posiadają przymiot wiarygodności,

4. naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 65 § 1 k.k.s. poprzez jego błędną wykładnię i bezzasadne uznanie na gruncie stanu faktycznego ustalonego przez sąd a quo, że oskarżony

czynem przypisanym w pkt. IV wypełnił dyspozycję tego przepisu w zakresie znamienia „przechowywania”,

5. naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 91 § 1 k.k.s. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że oskarżony czynem z pkt IV wypełnił dyspozycję tego przepisu, tj. dokonał określonych czynności w stosunku do przedmiotów stanowiących przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 86-90 § 1 k.k.s.,

6. naruszenie przepisów postępowania, mających istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez pominięcie w kontekście dokonywanych w sprawie ustaleń faktycznych w zakresie dochodów sprawcy, jego warunków osobistych, rodzinnych oraz stosunków majątkowych oskarżonego w odniesieniu do wymiaru orzeczonej kary grzywny,

7. naruszenie przepisów postępowania, mających istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia (odnośnie czynu z pkt IV), a to:

1. art. 4 i 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez dowolną ocenę wyjaśnień oskarżonego A.K. i bezzasadne uznanie przez sąd I instancji, iż oskarżony Z.K. nakłonił swojego brata do złożenia nieprawdziwych zeznań służących za dowód w postępowaniu przygotowawczym,

2. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez pominięcie w kontekście dokonywanych w sprawie ustaleń faktycznych w zakresie winy i sprawstwa oskarżonego Z.K. za czyn zabroniony przypisany w pkt. III istotnych informacji płynących z treści wyjaśnień A.K., uznanych przez sąd I instancji za posiadających przymiot wiarygodności i stanowiący podstawę ustalenia faktów w ramach przedmiotowego postępowania,

3. naruszenie przepisów postępowania, mających istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to:

1. art. 4 i 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu Z.K. w pkt. II w postaci wyjaśnień oskarżonego (świadka) Ł.C., będących co należy podkreślić dowodem z tzw. pomówienia, który winien być przez sąd oceniony niezwykle rozważnie i wnikliwie, a którym to wymogom Sąd Rejonowy wydając skarżone rozstrzygnięcie nie sprostał,

2. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez pominięcie w kontekście dokonywanych w sprawie ustaleń faktycznych w zakresie winy i sprawstwa oskarżonego Z.K. w zakresie czynu zabronionego przypisanego w punkcie II istotnych informacji płynących z treści pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności z opinii H/E/I-21/19 oraz H/E/III-18/19, H/E/I-20/19 - które to informacje w sposób jednoznaczny wpływają na dokonanie prawidłowych ustaleń w zakresie ewentualnej odpowiedzialności karnej oskarżonego za zarzucany czyn zabroniony,

3. naruszenie przepisów postępowania, mających istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia (w zakresie czynu I), a to:

1. art. 4 i 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez dowolną ocenę wyjaśnień oskarżonego, a nadto wyjaśnień (zeznań) Ł.C. i bezzasadne uznanie, że oskarżony Z.K. stosował przemoc wobec funkcjonariuszy Policji, celem zmuszenia ich do zaniechania prawnych czynności służbowych,

2. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez pominięcie w kontekście dokonywanych w sprawie ustaleń faktycznych w zakresie winy i sprawstwa oskarżonego w zakresie czynu w pkt I istotnych informacji płynących z treści pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności treści depozycji Ł.C., uznanych przez sąd za posiadające przymiot wiarygodności, z których wprost wynika tak zarówno zachowanie funkcjonariuszy Policji, jak również oskarżonego Z.K., które to informacje w sposób jednoznaczny wpływają na dokonanie prawidłowych ustaleń w zakresie ewentualnej odpowiedzialności karnej oskarżonego,

3. naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to: art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 k.p.k. poprzez pominięcie w kontekście dokonywanych w sprawie ustaleń faktycznych w zakresie wymiaru kary orzeczonej wobec oskarżonego za przypisane czyny istotnych okoliczności łagodzących, które w sposób istotny wpływają na kształt i rozmiar możliwych do orzeczenia kar,

4. rażącą niewspółmierność kar jednostkowych pozbawienia wolności wynikającą z braku należytego rozważenia wszystkich okoliczności wpływających na ich wymiar oraz kary łącznej pozbawienia wolności wyrażającą się w zastosowaniu

zasady mieszanej (zbliżonej do kumulacji) mimo, iż biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności podmiotowo-przedmiotowe wpływające na wymiar tej kary, sąd winien jako zasadę łączenia tych kar obrać zasadę zbliżoną do pełnej absorpcji.

Formułując powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- a) uchylenie rozstrzygnięcia w zakresie kary łącznej pozbawienia wolności,
- b) uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów I-IV,
- c) ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Mławie.

Skarżący wniósł nadto o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka Ł.C. na okoliczność sposobu zachowania się oskarżonego Z.K. i jego roli w inkryminowanych zdarzeniach.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 15 marca 2024 r., sygn. V Ka 799/22, powyższy wyrok został zmieniony w ten sposób, że uchylono orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności, uniewinniono oskarżonego od zarzutu popełnienia czynu z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 64 § 1 k.k., obniżono wymiar kary za czyn z art. 62 ust. 2 ww. ustawy do 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzono oskarżonemu karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Od tego wyroku obrońca skazanego złożył kasację, zarzucając:

1. rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.:

1. art. 170 § 1 pkt 2, 3 oraz 5 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. w zw. z art. 434 § 1 k.p.k. poprzez bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego obrońcy skazanego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka Ł.C. i bezzasadne uznanie, iż „dowód z przesłuchania wyżej wskazanego na przytoczone w apelacji okoliczności został przeprowadzony i brak jest podstaw do ponownego przesłuchania Ł.C.” w sytuacji, gdy zeznania ww. świadka miały istotne znaczenie dla dokonania prawidłowych ustaleń w zakresie winy i sprawstwa skazanego Z.K. za czyny II i III tym bardziej, gdy Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wprost wskazał, iż dowód z wyjaśnień Ł.C. jest głównym

dowodem odnoszącym się w szczególności co do czynu przypisanego w pkt III, zaś ww. świadka nie udało się w sposób bezpośredni przesłuchać w ramach postępowania przed sądem I instancji, a okoliczności obiektywne związane z możliwością jego stawienictwa i bezpośredniego przesłuchania pojawiły się dopiero w toku postępowania przed sądem II instancji, co w konsekwencji prowadzi do jednoznacznego uznania, iż brak było podstaw do oddalenia wniosku dowodowego, tym bardziej w sytuacji, gdy sąd II instancji w istocie nie wskazał podstawy prawnej tego rozstrzygnięcia, zaś przesłuchanie ww. świadka (uprzednio) podejrzanego (oskarżonego) nie zostało w jakimkolwiek zakresie przeprowadzone na okoliczności wskazane we wniosku dowodowym obrońcy skazanego, w szczególności w sytuacji, gdy obrońca skazanego nie uczestniczył w przesłuchaniach ww. świadka (w toku postępowania przygotowawczego), zaś depozycje Ł.C. nie były od samego początku konsekwentne, a nadto na przestrzeni całego postępowania z jego udziałem można dostrzec istotne rozbieżności w zakresie istotnych szczegółów dotyczących czynów zabronionych przypisanych skazanemu Z.K.,

2. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 4 i 7 w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez brak rzetelnego odniesienia się do postawionego w apelacji zarzutu dotyczącego dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci wyjaśnień oskarżonego (świadka) Ł.C., będących - co należy podkreślić - dowodem z tzw. pomówienia, który winien być przez sąd oceniony niezwykle rozważnie i wnikliwie, a którym to wymogom Sąd Rejonowy wydając zaskarżone rozstrzygnięcie nie sprostał, dokonując li tylko zbiorczej oceny tego dowodu, jednocześnie pozostawiając poza swoimi rozważaniami istotne okoliczności, które wpływały w sposób bezpośredni na ocenę wyjaśnień ww. świadka i wartość dowodową przekazywanych przez niego relacji, pomimo ujawnienia w toku postępowania istotnych okoliczności podważających ich wiarygodność, a które to sprzeczności zostały przez sąd w sposób nieuprawniony zmarginalizowane i bezzasadne porzucenie w tym zakresie przez sąd odwoławczy na odniesieniu się w sposób ogólnikowy do trafności ustaleń, ocen i poglądów wyrażonych w uzasadnieniu wyroku sądu I instancji, a nadto nieuzasadnione stwierdzenie, iż „(...) Ł.C. składając wyjaśnienia tej treści nie

przerzucał całej odpowiedzialności na Z.K.. Sam również obciążał siebie i doprowadził do wydania na siebie wyroku skazującego go za to przestępstwo (...)” - tym bardziej w sytuacji, gdy nie doszło do przesłuchania Ł.C. w charakterze świadka w toku postępowania jurysdykcyjnego, z uwzględnieniem postępowania przed sądem II instancji pomimo obiektywnych okoliczności umożliwiających przeprowadzenie takiego dowodu, zaś relacje tej osoby nie były od samego początku konsekwentne, w tym w zakresie czynów przypisanych skazanemu,

3. rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 91 § 1 i 4 k.k.s. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. poprzez jego błędne zastosowanie i wadliwe uznanie za sądem I instancji, iż skazany wypełnił dyspozycję ww. przepisu, tj. dokonał określonych czynności w stosunku do przedmiotów stanowiących przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 86-90 § 1 k.k.s. podczas, gdy w ramach przedmiotowego postępowania nie zostało w jakimkolwiek zakresie ustalone, iż ww. przedmioty, ujawnione w toku przeszukania pomieszczeń w miejscowości T. (..), pochodziły lub miały pochodzić z czynu zabronionego określonego w treści art. 86-90 § 1 k.k.s., a zatem nie ustalono takiego przestępstwa bazowego, co w konsekwencji prowadzi do jednoznacznej konstatacji, iż brak było podstaw do przypisania skazanemu Z.K. występkę penalizowanego treścią art. 91 § 1 k.k.s., tym bardziej w sytuacji, gdy brak ustalenia, iż mamy do czynienia z towarem pochodzącym z przemytu celnego, oszustwa celnego itp., co wyklucza przyjęcie, że doszło do wyczerpania znamion przestępstwa paserstwa celnego,

4. rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 65 § 1 i 3 k.k.s. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. poprzez jego błędne zastosowanie i wadliwe uznanie za sądem I instancji, iż skazany Z.K. czynem przypisanym w pkt. VII sentencji wyroku sądu I instancji (pkt IV) wypełnił dyspozycję ww. przepisu, w sytuacji, gdy opis czynu zabronionego przypisanego w sentencji wyroku sądu I instancji, następnie utrzymanego w mocy zaskarżonym wyrokiem Sądu Okręgowego nie zawierał wszystkich ustawowych znamion wymaganych przez prawo materialne w zakresie strony przedmiotowej zachowania skazanego, a mianowicie nie zawierał wskazania, iż przedmiotem przypisanego paserstwa skarbowego (akcyzowego) był wyrób akcyzowy pochodzący z

czynu zabronionego z art. 63, 64 lub 73 k.k.s., tym bardziej w sytuacji, gdy przestępstwo skarbowe z art. 65 k.k.s. nie może odnosić się do dowolnego przedmiotu akcyzowego, nieoznaczonego tym znakiem, ale tylko do przedmiotu czynu zabronionego określonego w art. 63, 64 lub 73 k.k.s.,

5. rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 233 § 1a k.k. w zw. z art. 239 § 1 k.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. - poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie za sądem I instancji, że skazany zachowaniem przypisanym w pkt VI sentencji wyroku Sądu Rejonowego wyczerpał znamiona przestępstwa nakłonienia (podżegania) do składania fałszywych zeznań oraz utrudnienia w ten sposób postępowania karnego - podżegał (nakłonił) swojego brata A.K. do złożenia nieprawdziwych zeznań służących za dowód w postępowaniu przygotowawczym - podczas, gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynikało, iż to Ł.C. przyszedł do A.K., w celu udzielenia skazanemu pomocy w uniknięciu odpowiedzialności karnej, zaś dopiero później doszło do ustaleń telefonicznych z bratem (Z.K.), a następnie A.K. stawiał się na komendę Policji z Ł.C., z którym wspólnie uzgadniał i dopracowywał wersję swoich depozycji, a zatem zachowanie skazanego Z.K. było prawnie irrelewantne, tym bardziej w sytuacji, gdy brak jest podstaw do uzasadnionego twierdzenia, iż zachowanie skazanego Z.K. urzeczywistniło skutek nakłaniania poprzez wzbudzenie u brata (A.K.) zamiaru popełnienia czynu zabronionego.

Formułując powyższe zarzuty autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Płocku w postępowaniu odwoławczym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator zawniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, wobec czego podlegała oddaleniu, stosownie do treści art. 535 § 5 k.p.k. Należało w pełni zaaprobować stanowisko zaprezentowane w replice oskarżyciela o pozorności sformułowanych zarzutów kasacyjnych, które w istocie zmierzały do kontrolowania oceny materiału dowodowego i jej wyniku, która miała miejsce w głównej mierze przed sądem I instancji. Zakresem zaskarżenia objęta została zatem materia pozostająca co do

zasady poza zakresem kognicji kasacyjnej. Postępowanie kasacyjne nie służy bowiem ponownemu instancyjnej weryfikacji orzeczenia, lecz badaniu ewentualnego wystąpienia podstaw określonych w art. 439 k.p.k. lub też innych rażących i mogących w sposób istotny rzutować na treść wyroku naruszeń prawa, w istocie zbliżonych rangą do bezwzględnych przyczyn odwoławczych. O żadnym z tej kategorii uchybień w niniejszej sprawie nie mogło natomiast być mowy. Dodać należy, że to nie nominalna kwalifikacja zarzutu, lecz całokształt zaprezentowanej co do niego argumentacji determinuje określenie faktycznej merytorycznej zawartości. Analiza przeprowadzona w tym zakresie prowadziła do konkluzji, że poszczególne zarzuty zostały bezpodstawnie powtórzone za apelacją i zmodyfikowane, celem dostosowania do wymogów art. 519 i 523 § 1 k.p.k. Ich rzeczywista wymowa w dalszym ciągu bazowała jednakże na forsowaniu odmiennej optyki w zakresie poczynionych ustaleń, a nie wykazaniu istotnych wad prawnych orzeczenia sądu odwoławczego, w tym wadliwie przeprowadzonej kontroli instancyjnej (art. 433 § 2 k.p.k.).

Przechodząc do poszczególnych zarzutów stwierdzić należy co następuje:

ad I) zarzut w pkt 1 sprowadzał się do kontestowania oddalenia wniosku dowodowego o ponowne przesłuchanie Ł.C. w charakterze świadka. Jednakże zarzut ten i forsowana potrzeba przeprowadzenia dowodu bazowały w głównej mierze na odmiennej ocenie, która prezentowana była już w apelacji, a do której sąd II instancji należycie się odniósł. To, że wyjaśnienia Ł.C. stanowiły tzw. dowód z pomówienia nie stanowiło automatycznej podstawy do ich negacji, jeżeli ocenione skrupulatnie i wnikliwie nie generowały ku temu podstaw. Sąd II instancji wskazał jakie kwantyfikatory zadecydowały o uznaniu tych relacji za pełnowartościowe źródło ustaleń w zakresie czynu posiadania przez skazanego znacznej ilości środków odurzających. Fakt, że Ł.C. obciążał także siebie (finalnie został skazany) stanowił niewątpliwie niebagatelny w tym zakresie argument, wskazujący na obiektywizm przedstawionych faktów. Konsekwencją braku przesłanek do przypisania sądowi I instancji naruszenia reguł określonych w art. 7 k.p.k. przy ocenie tego dowodu była odmowa prowadzenia dalszego postępowania w celu powtórzenia przesłuchania ww. osoby w innej roli procesowej. Nie były zatem trafne także uwagi zwerbalizowane w pkt 2, gdyż zarzut naruszenia powyższego przepisu

przy ocenie wyjaśnień Ł.C. był przedmiotem analizy sądu odwoławczego, który jednak mankamentów w tej materii nie odnotował. Skarżący w kasacji nie wykazał, by twierdzenie to obarczone było błędem wskazującym na obrazę art. 433 § 2 k.p.k. Sugerował istnienie w relacjach Ł.C. wielu sprzeczności pomijając jednak, że ostatecznie przyznał się do zarzucanego mu czynu i opisał jego rzeczywisty przebieg i rolę jaką odegrał w nim skazany oraz powody utrzymywania uprzednio odmiennego stanowiska. Zatem to nie całość niespójnych relacji stanowiła materiał dowodowy w sprawie, lecz te które zasługiwały na przymiot wiarygodności w zestawieniu z pozostałym materiałem dowodowym i w takiej perspektywie podlegały ocenie.

ad II i III) naruszenie prawa materialnego w postaci art. 91 § 4 k.k.s. i art. 65 § 1 k.k.s. było już przedmiotem zarzutów apelacyjnych, a co za tym idzie spotkało się ze stosowną atencją na etapie postępowania drugoinstancyjnego. Sąd ten odniósł się do zasad formułowania opisu znamion czynu (art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k.) nie stwierdzając na tym polu tak ważkich mankamentów, które mogłyby rzutować na treść wyroku. Wskazał, że niesprecyzowanie jakiego czynu zabronionego były przedmiotem przechowywane wyroby nie wyklucza automatycznie dekompletacji znamion powyższego przestępstwa. Kluczowe w tej materii są bowiem ustalenia, z których wynikało, że chodziło o przechowywanie towarów, które powinny zostać poddane stosownym procedurom, mającym na celu uiszczenie należności publicznoprawnych i w takim rozumieniu znalazły się one w wyroku sądu I instancji. Znalazło to oparcie w stosownym materiale dowodowym, w tym w szczególności w wyjaśnieniach M. K. i P. W.

ad III) zarzut rażącego naruszenia art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 233 § 1a k.k. w zw. z art. 239 § 1 k.k. był pozorny, gdyż całe jego uzasadnienie sprowadzało się do kontestowania ustaleń odnoszących się do znamion tego czynu, które notabene ujęte zostało również w apelacji i zakwalifikowane jako obraza art. 7, 410 i 424 § 1 k.p.k. Obrońca skazanego, analogicznie jak obecnie, usiłował wówczas dowodzić, iż to nie pod wpływem namowy skazanego jego brat podjął decyzję o złożeniu nieprawdziwych zeznań służących za dowód w postępowaniu karnym, podczas gdy już sąd II instancji logicznie wykazał wadliwość tego twierdzenia. Była ona konsekwencją wybiórczej analizy wyjaśnień A.K. Ich sekwencja, wnikliwie i

kompleksowo zbadana przez sądy, w tym przez sąd II instancji, dawała podstawę do twierdzenia, że zasada swobodnego uznania sędziowskiego nie doznała w tej materii uszczerbku.

Podsumowując, żaden ze sformułowanych kasacyjnych zarzutów przereklamowanych odpowiednio z apelacji nie mógł być skuteczny, albowiem nie wykazano istnienia naruszeń, o których mowa w art. 523 § 1 k.p.k. Kasacja uznana została zatem za bezzasadną w stopniu uzasadniającym jej oddalenie w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Powyższe rozstrzygnięcie determinowało kierunek rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego, które w tym przypadku obciążają skazanego (art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.). Odstępstwo od tej zasady winno mieć charakter wyjątkowy, uwarunkowany istnieniem przesłanek z art. 624 § 1 k.p.k. Przepis ten decyzję pozostawia swobodnemu uznaniu sądu, dlatego wymaga się skutecznego wykazania przez stronę ubiegającą się o jego zastosowanie odpowiednich przesłanek, a więc nadmiernej uciążliwości w związku z uiszczeniem kosztów sądowych. Wskazanie, że skazany ma do odbycia karę pozbawienia wolności i do uiszczenia karę grzywny, co przecież w procesie karnym do rzadkości nie należy, nie stanowi automatycznej podstawy do zwolnienia, podobnie jak brak „istotnego” majątku.

[WB]

[a.ł.]